

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3683

Vragen van het lid **Sjoerdsma** (D66) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de situatie van de Russische politieke oppositiepolicus Vladimir Kara-Murza* (ingezonden 7 juli 2022).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 15 augustus 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met de situatie van het Russische oppositielid Vladimir Kara-Murza?

Antwoord 1

Het kabinet is door berichtgeving in de (Russische) media in grote lijnen bekend met zijn situatie.

Vraag 2

Hoe oordeelt u hierover?

Antwoord 2

Het kabinet acht de arrestatie van de heer Kara-Murza zeer verontrustend. Sinds Rusland in maart van dit jaar wetgeving heeft ingevoerd tegen zogenaamd «nepnieuws» over de oorlog in Oekraïne en «extremisme», hebben diverse onafhankelijke media de deuren moeten sluiten en worden talloze mensenrechtenactivisten, bloggers, journalisten en oppositiepolitici vervolgd onder valse voorwendselen. Het vastzetten van een oppositiepoliticus als Kara-Murza is wederom een inbreuk op de politieke vrijheden die in de Russische Grondwet zijn vastgelegd. Het proces is louter gebaseerd op politiek gemotiveerde aanklachten.

Vraag 3

Wat weet u over de omstandigheden van de gevangenis waarin Kara-Murza wordt gehouden? Is hij gezond en wordt hem toegang gegeven tot medici?

Antwoord 3

Rusland geeft buitenlandse overheden geen toegang tot gedetineerden met de Russische nationaliteit. Het kabinet is dan ook slechts bekend met de publieke berichtgeving omtrent de detentieomstandigheden van de heer Kara-Murza. Volgens deze berichtgeving is hij relatief gezond.

Vraag 4

Kunt u via de diplomatieke route pleiten voor een eerlijk proces voor Kara-Murza?

Antwoord 4

Het kabinet zet zich in zijn mensenrechtenbeleid in voor de bescherming van mensenrechtenverdedigers en bevordering van de vrijheid van meningsuiting, ook in Rusland. Waar mogelijk steunt het kabinet, zowel in bilateraal als multilateraal verband, mensenrechtenverdedigers in Rusland. Waar zich de gelegenheid voordoet zal het kabinet, al dan niet met EU-partners, bij Rusland pleiten voor goede detentieomstandigheden en een eerlijk proces voor de heer Kara-Murza.

Vraag 5

Worden journalisten en diplomaten toegelaten bij het rechtsproces van Kara-Murza? Zo nee, hoe oordeelt u hierover? Kan de ambassadeur in Moskou hiervoor pleiten?

Antwoord 5

Tijdens het rechtsproces worden journalisten en diplomaten beperkt toegelaten. Dit is een zorgelijke situatie en een inperking van de fundamentele vrijheden in Rusland. Voor zover mogelijk volgt het kabinet, samen met gelijkgezinde landen, het proces van de heer Kara-Murza zo goed mogelijk. De Nederlandse ambassade in Moskou coördineert met vertegenwoordigingen van gelijkgezinde landen de diplomatieke aanwezigheid tijdens de rechtszaken. Gezien het besluit van de Russische autoriteiten om een aanzienlijk aantal Westerse diplomaten te verklaren tot persona non grata, kampen veel ambassades momenteel echter met een personeelstekort. Deze realiteit compliceert zaken zoals het bijwonen van rechtsprocessen, waaronder die van Kara-Murza.

Vraag 6

Bent u het ermee eens dat Nederland het met bondgenoten moet opnemen voor belangrijke oppositieleiders in Rusland zoals Kara-Murza en Aleksej Navalny?

Antwoord 6

Het kabinet heeft zich verscheidene keren uitgelaten over de situatie van belangrijke oppositieleiders in Rusland. Daarnaast staat het kabinet achter de inspanningen die op EU-niveau zijn gedaan en neemt hieraan actief deel. Mede met steun van Nederland is de detentie van de heer Kara-Murza in EU-verband scherp veroordeeld.

Vraag 7

Bent u bereid in de Europese Raad aan te dringen om de Russische overheidsvertegenwoordigers die verantwoordelijk zijn voor de ongegronde arrestatie van Kara-Murza, op de Europese sanctielijsten te zetten?

Antwoord 7

Het Europese sanctieinstrumentarium is één van de kanalen om te ageren tegen mensenrechtenschendingen, inperking van politieke vrijheden en ondermijning van de rechtsstaat in derde landen. Voor het plaatsen van personen op de Europese sanctielijsten dient te worden voldaan aan Europese listingcriteria. Nederland is binnen de EU voortdurend in gesprek over het toevoegen van personen aan de Europese sanctielijsten. Nederland is voorstander van listings indien deze aansluiten bij de listingcriteria. Het kabinet doet geen uitspraken over sanctionering om te voorkomen dat de betrokkenen hun tegoeden in veiligheid kunnen brengen.

Vraag 8

Kunt u deze vragen afzonderlijk beantwoorden?

Antwoord 8

Ja.